

פרשת שמיני < 55 > י"ט אדר ב' התשע"א

גילוי דעת

מר חינוך

לרגל שבוע החמ"ד התיישבנו לשחנ"ש עם ח"כ זבולון אורלב
על החינוך הממלכתי דתי ובכלל. אחד על אחד

מתחרים

הרב משה ארנרייך נכנס
בין שני אנשי עסקים מתחרים באותו הרחוב. שורת הדין

הרב יעקב אריאל מוציא את הטוב מהרע

הרב מנחם בורשטיין מתי ואיך אפשר ליהנות מחיה טמאה

וגלויה מבקשת ביטחון

את זה תאכלו מפל אשר פנים וידיא י"א ט"ט

אבי קנטרוביץ < מנכ"ל תנועה כהלכה

לצילוח זיהור

לע"נ אביה יהושע גולדברג ז"ל

בטיחות בדרכים - הולכי רגל (כתבה שניה)

לפני שבועיים הצגנו נתונים המצביעים על חומרת המצב מבחינת היפגעות הולכי הרגל בכבישים. לצערנו אין כיום פעילות אכיפה בתוך הערים, והולכי הרגל מנצלים זאת ומתייחסים לכביש כאל שטח פרטי שניתן לעשות בו הכל ללא מתן דין וחשבון.

אני יכול להעיד כי בעירי (רעננה) אין אכיפה כלל. לא ראיתי שוטרי ברחובות העיר וממילא לא נתקלתי בשוטרי הרושם דו"ח על סיכון חיים (של הולכי הרגל עצמו) ועל התנהגות המנוגדת לחוק.

אנו פוגשים אנשים בוגרים שרומסים את החוק ברגל גסה. החוק רואה בהולכי הרגל את אחד ממשתמשי הדרך המחויב להתנהג על פי ההוראות הכוללות: אחריות, שיקול דעת, ערנות, אי לקיחת סיכונים ועוד. במציאות, לעומת זאת, הולכי רגל חוצים ברמזור אדום ומנצלים כל מקום לחצות את הכביש גם אם המקום הנבחר מהווה סכנה לחייהם.

חלק מההורים מכינים גם את הדור הבא לזלזול בחוק וללקיחת סיכונים חיים. במקום שיהיו דוגמה אישית לילדיהם, הם מכניסים את הילדים למצבי סכנה מידיים - גם בתוך הרכב וגם בחציית כבישים.

אנו קוראים להורים: תנו דוגמה אישית לילדיכם! אל תחצו במקום אסור והדריכו את ילדיכם להתנהג על פי החוק ולהפעיל שיקול דעת. הציגו בפניהם מצבים מורכבים בכביש ואפשרויות להתמודד עם מצבים אלה.

אנו קוראים גם לגורמי האכיפה 'לתפוס את נושא הולכי הרגל בידיים' - להפגין נוכחות במקומות מסוכנים, להדריך הורים וילדים ולהעניש בחומרה את מי שמזלזל בחוק וגורם ישירות למצבי סכנה בכבישים.

אדם מאמין נוהג לחומרא

סדנאות סימולציה לנהיגה חכמה של תנועה כהלכה מסובסדות ע"י קרן אביה: 054-4836343, 09-7745758

על פי נתוני הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים: **בשבוע שעבר נהרגו בכבישי ישראל 6 בני אדם ועוד 6 נהרגו מפציעות קודמות**

גליון 55
פרשת שמיני
י"ט אדר ב'
תשע"א

תמונת שער:
את זה תאכלו
מכל אשר במים
ויקרא, י"א י"ט

התמונה בשער באדיבות ישיבת בני עקיבא לחינוך סביבתי - סוסיא. מתוך הספר 'הזמנה לפרשה'

בכל שבוע תתפרסם בעז"ה תמונת שער מתוך מבחר תמונות שתשלחו אתם הקוראים. **אתם מוזמנים לשלוח תמונה הקשורה לפרשת תזריע**
למייל: gdaat@pisrael.com
לציין עבור תמונת שעה. עפ"י התקנון

הגיליון מוקדש לעילוי נשמת:

הראשון לציון הרב מרדכי אליהו זצ"ל

ר' אליקים גצל גולדברג ז"ל

זה עונג שבת

הדלקת נרות < ירושלים 5:16 תל אביב: 5:34 חיפה: 5:26
צאת השבת < ירושלים 6:31 תל אביב: 6:33 חיפה: 6:32

הוצאה לאור: קרן אביה לע"נ אביה יהושע גולדברג ז"ל
הפקה ופרסומות: פרסומי ישראל ושות'
לפרסום, למודעות ולהנצחות: ורד כהן-חדד
gdaat@pisrael.com ■ 02-5350916
עריכה: עפר מעוז, מאיר סמסון
ע. עריכת לשון: מרב הולצמן
עיצוב: תמי כהן, צ. מילר
תוכן המודעות על אחריות המפרסמים בלבד
© כל הזכויות שמורות לפרסומי ישראל ושות'
■ נא לא לקרוא בשעת התפילה
■ נא לשמור על קדושת הגיליון
■ כל ההכנסות מהגיליון קודש למלחמה בתאונות הדרכים

ההצגה מאושרת ומסובסדת ע"י משרד החינוך והרשות הלאומית לבטיחות בדרכים.

תאטרון "עמוקה" מציג: "ילד זהב"

הצגה בנושא זהירות בדרכים

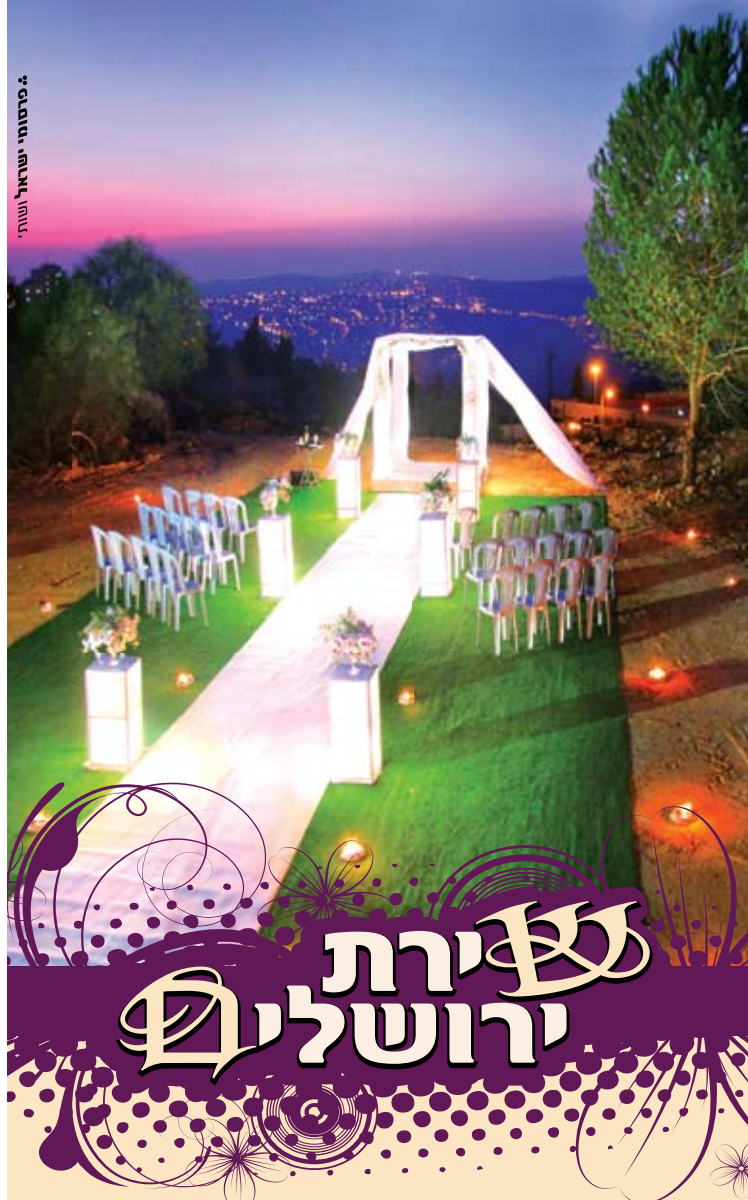
בעזרת ריקודי סטפס, ג'אגלינג, משחקים, קסמים ומוזיקה עכשווית, הילדים לומדים התנהגות בדרך ובכביש וגם התנהגות בדרך ארץ.
הצגה מהנה וקצבית עם מוזיקה מגוונת, תפאורה ייחודית ועלילה מהודקת.
לכיתות ג'-ו' ממלכתי ומס"ד. (ניתן להוסיף גם את א'-ב')

לפרטים: אהרון 0547-835966 • yokela@gmail.com • www.teatronamuka.net

נעלה את שירת ירושלים על ראש שמחתנו

סרטוני ישראל ישראלי

שירת ירושלים

באולמי שירת ירושלים תיהנו מאירוע מרגש,
מנוף ירושלמי מרהיב ומשירות מסור מכל הלב.
בואו לחגוג בשירת ירושלים, זה מתנגן בדיוק לטעם שלכם.

אולם מעוצב לאירועים ולכנסים | עד 600 מוזמנים
מיקום בכניסה לירושלים | אפשרות לחופה תחת כיפת השמים
שתי כניסות נפרדות | מבחר אפשרויות קייטרינג | חניה צמודה

אולמי שירת ירושלים, רח' כנפי נשרים 64 ירושלים | 02-5002324 | 050-4140430

בוכים ובוונים

**הישיבה הגבוהה איתמר מבכה
את הרצח המפלצתי והנתעב**

של ר"מ הישיבה הגבוהה
הרב **אודי פוגל**, רעייתו **רותי**
וילדיהם **יואב, אלעד והדס** הי"ד

**ובונה על שמם את בניין הקבע של
בית המדרש - "משכן אהוד"**

אנו קוראים לכם להקים זכר לגרצחים
ולהיות שותפים בבניין איתמר.

לזכרם	למענם	בזכותם
נמשיך לצמוח ולהגדיל תורה ועשיה באיתמר!	נביא ליישוב עוד תלמידים ואברכים, רבנים ומשפחות!	נחזק את ההתיישבות וכנגד כוחות המוות, נזרע חיים חדשים!

בית מדרש איתמר
ישיבה גבוהה-הסדר | כולל | בית מדרש לבוגרי צבא
בראשות הרב אביחי רונצקי, הרב הראשי לצה"ל לשעבר
יישוב איתמר ד.ג. לב השומרון 44834
www.itamar.org.il

יחד אתכם, נוסיף לבכות - ולבנות.
להצטרפות ולתרומות: 02-9978114
בנק מזרחי, סניף קרני שומרון 483, חשבון 320504 • התרומות מוכרות למס לפי סעיף 46

טהור מטמא
הרב יעקב אריאל - רב העיר רמת גן

גילוי דעת

ואולי לכך רמזה התורה בהלכות פרה אדומה שהיא מטהרת טמאים, אך גם מטמאת טהורים.

על פי מסקנת הסוגיה בנושא טומאת הפרה יש להבחין בין מקרים שונים: מי שנוגע במי החטאת שלא לצורך הזאה - נטמא, אך מי שמבצע את ההזאה במו ידיו - נשאר טהור. ואף שנאמר "ומזה מי הנדה יכבס בגדיו", פסוק זה נדרש בגמרא ללמד שהנוגע במי החטאת נטמא רק אם יש בהם כמות מספקת להזאה.

ניתן לראות את נשיאת אפר הפרה כמשל לעיסוק בתכנים תרבותיים העומדים בסתירה לדרכה של תורה. לעיתים הכרח הוא לעסוק באותם תכנים כדי להורות את הדרך לנבוכים, וכך נהגו גדולי ישראל כשכתבו את ספרי ההוראה לנבוכי הדורות כמו הרמב"ם בשעה שכתב את ספרו 'מורה נבוכים'. בשיטה זו, מטהרים את הטמא מטומאתו על ידי מפגש עם טומאה שעברה שרי פה ובלילה במים חיים של תורה. סכנה לא מעטה יש למי שבא לטהר את טומאתו של הזולת בשיטה זו, אך במקרים רבים אין דרך אחרת. ולהיפך, ערך גדול יש בהוצאת גרעין הטהרה הגנוב בעומק הטומאה. על כך נאמר: "מי יתן טהור מטמא? לא אחד (יחידו של עולם)!" ■

מצד אחד, אך כחתימה אל האמת מצד שני - יש בה כדי לחשל את הצעיר מפני רוחות הכפור המנסות לכבות את האש שבלבבו. הכרת הצד השני והצבתו בסולם הערכים שלנו במקומו הראוי לו, יכולות להועיל יותר מאשר להזיק.

הפנינה נוצרת מגירוי של גרגיר חול החודר לתוך הצדפה. כדי להתגונן מפניו מפרישה הצדפה נוזל מיוחד המתקרב ונהפך לפנינה

ככיוון מחשבה זה, אפשר להביא דוגמה נאה להפריה רעיונית ממישור אחר. כידוע, הפנינה נוצרת מגירוי של גרגיר חול החודר לתוך הצדפה. כדי להתגונן מפניו מפרישה הצדפה נוזל מיוחד המתקרב ונהפך לפנינה. יש גם תעשייה מלאכותית של ייצור פנינים בדרך זו. יצירות רבות ביהדות מהוות מעין מחרוזות פנינים נהדרת שנוצרה עקב 'גירוי חול' חיצוניים, שהיפרו את האמונה הישראלית והעמיקו אותה.

אולם העוסקים בכך צריכים להקפיד על מינון נכון זהיר.

אדם המאמין באמת בה', לא יכול להיות פלורליסטי במשמעויות המקובלות. אולם, אין הכוונה כי במחשבת ישראל יש התעלמות מוחלטת מדעות אחרות. אמנם אין הכרה בצדקתן, אך יש פתיחות והבנה לעצם קיומן. הן דעות בוסריות, אך כמו כל בוסר יש סיכוי שיפתח מהן פרי טוב. הפלורליזם הישראלי המאמין אינו מוותר על אמונתו הבלתי מעורערת. הוא אינו מפתח רגש נחיתות מול דעות אחרות. אדרבה, הוא טוען שהדעות האחרות כלולות במידה מסוימת בתוך אמונתו ודתו העמוקה, וסופן שהן תפתחנה ותתקדמנה לקראת האמת המוחלטת.

רבי מאיר שמחה בספרו 'משך חכמה' מסביר במצוות פרה אדומה על הפסוק: "ונתתם אותה אל אלעזר הכהן", שאיסור הקרבת קורבן מחוץ למקדש הוא איסור חמור בעיני התורה, אולם באופן חד-פעמי התיירה התורה קורבן כזה. זאת כדי לאפשר מעין 'חיסון' מפני השפעה חיצונית. החיסון הפסטריאלי הידוע מפני כלבת נעשה על ידי החדרת חיידקי מחלה מוחלשים לגוף, הגוף מתגונן נגדם ובכך מתחסן מפני המחלה. כך, גם חשיפה זעירה וזהירה לעולם החיצוני, יש בה בכדי לחסן.

העמדת הכפירה על מקומה ככפירה המנוגדת לאמונה

שומר מצרות נפשו
הרב מנחם בורשטין - ראש מכון פוע"ה

גם כאן נשאלת השאלה האם השינוי הגדול שעובר החילזון גורם לו להיות מותר, שהרי נשתנה מראהו והוא מעורבב עם חומרים נוספים, ואין ניכר בו דבר איסור.

יש אומרים שהתוצר מותר כאשר הוא מוגדר כ'הפרשה בעלמא'.

יש אומרים שהיתר זה תלוי בשאלה אם פנים חדשות באו לכאן. כלומר: האם החומר בו אנו רוצים להשתמש הוא דבר חדש או לא - גדר זה תלוי אם השינוי נעשה על ידי אדם, או שנוצרות פנים חדשות בצורה טבעית. כמו כן תלוי הדבר האם ביניים הייתה שעה שנפסל או לאו, והאם מקורו מגורם אחד של איסור או יותר. במחלוקת על דבש גזין וצרעין נידון נושא שם הלואי שיש לדבש היוצא מהם. כלומר: יש משמעות הלכתית אם לתוצר החדש היוצא מהטמא יש שם לוואי. הפרשנים דנו האם התכלת הוא 'שם חדש' לתוצר הבא מן הטמא.

מכל מקום, ישנה חשיבות גדולה להשגחה טובה ולצריכת מוצרי מהדרין, כיוון שבכל חומר 'תמים' יכולה להיות בעיה הלכתית קשה ■

גלוי דעות

שהראה לי שעל פי התרגומים ה'מוסק' הוא חיה טהורה. הגענו למסקנה שמן השמים הייתה הטעות, כדי שיכתבו מאות תשובות שמשמשות היום כיסוד

הגענו למסקנה שמן השמים הייתה הטעות, כדי שיכתבו מאות תשובות שמשמשות היום כיסוד לכל השימוש בתוצרים בתעשיית המזון המודרנית

לכל השימוש בתוצרים בתעשיית המזון המודרנית. מקור נוסף שמשמש את הפסיקה ההלכתית בתעשיית המזון הן התשובות שנכתבו על השימוש בתכלת במקדש שהרי מקורו מחלזון.

ראשית, ברצוני להודות על התשובות הרבות והיפות שקבלתי בעניין שאלותינו על מגילת אסתר. למדתי בפעם המי-יודע-כמה, שתמיד אפשר לראות דברים באור חדש.

בפרשת השבוע מופיעה רשימת החיות הטהורות ואלו שאינן. תעשיית המזון בימינו רחבה ביותר. חומרים רבים מיוצרים מבעלי חיים שאינם טהורים. השאלה העומדת בפנינו היא האם כל התוצרים הללו הם אסורים, או שאולי כאשר התוצרים עברו תהליך עיבוד רב-שלבי, אזי הם כבר נקראים תוצר חדש ומותרים באכילה. אחת הדוגמאות לכך היא השאלה על השימוש בג'לטין (שבדרך כלל מופק מחזיר).

התשובות ההלכתיות לתעשיית המזון כיום נלמדות ממקורות שונים בחז"ל.

כדוגמה בולטת נציין את המור, שהיה אחד מסממני הקטורת, ולפי הרמב"ם נלקח מחיה בשם 'מוסק' שהייתה מקובלת כחיה שאיננה טהורה. מאות תשובות נכתבו להסביר כיצד תוצר של חיה טמאה היה בשימוש במקדש.

בזמנו, שוחחתי רבות עם הרב יוסף קפאח זצ"ל,

גבעת ושינגטון זוכה בעוד מדליה

שוב בוגרת של גבעת ושינגטון מביאה כבוד למדינת ישראל. בת אל גטר זכתה במדליית הארד המכובדת באליפות הטקוונדו שהתקיימה השבוע בגרמניה. בת אל פתחה עם ניצחונות על יריבות מסרביה ומצרפת, ברבע הגמר הדיחה לוחמת מרוסיה. בת אל גטר, שהיא גם אלופת אירופה, ממשיכה את ההתקדמות הספורטאית שלה לקראת אליפות העולם שתתקיים אחרי חג הפסח.

עיקרי השולחן

סדרת ספרי הלכה, של מפעל עיקרי השולחן, שהוכנה ע"י צוות תלמידי חכמים וזכתה להסכמת גדולי הדור ולברכתם. ספרים אלו הם פיתוח של רעיון מקורי המסייע מאוד ללומדים לקראת הוראה ורבנות, ללמוד את השתלשלות ההלכה "מן המסד ועד הטפחות", בשיטה מאירת עיניים המקלה על הזכרון. בימים אלה רואים אור הלכות נדה, מליחה ובשר בחלב. המעוניינים להנציח את יקיריהם ולתרום את הספרים לשיבות ולכוללים יכולים לפנות לטל: 026514196, דוא"ל: ikarei613@gmail.com

החדש יתקדש

יום עיון של "בירורים בהלכות הראי"ה"

במסגרת יום העיון תערך השקה של הספר

"החדש יתקדש" - הרב קוק כפוסק מחדש, מאת ד"ר חגי בן ארצי, בהוצאת "ידיעות ספרים"

יום העיון יתקיים ב"בית הרב", רח' הרב קוק 9 ירושלים
ביום שלישי א' בניסן תשע"א (5/4/11)

בס"ד

16:00 פתיחה וברכות

ד"ר יאיר ברקאי - ראש "מכללת ליפשיץ"
ה' דובי אייכנוולד - מנכ"ל "ידיעות ספרים"

16:00-17:30 מושב ראשון

יו"ר: ד"ר יאיר ברקאי

הרב יעקב אריאל - המושג "כלל ישראל" בפסיקת מרן הרב זצ"ל
הרב אריה שטרן - עולמו ההלכתי של מרן הרב זצ"ל
פרופ' אליאב שוחטמן - לימודי תורה במוסדות אקדמיים
ד"ר חגי בן ארצי - העקרונות בפסיקת הרב ב"שמן שומשמן"

18:00-20:00 מושב שני

יו"ר: הרב אברהם טייץ

פרופ' שלום רוזנברג - "שניים שהיו מהלכין בדרך"
הרב חיים שטיינר - מרן הרב זצ"ל - פסיקה לאור המקורות
הרב פרופ' נריה גוטל - בין למדנות לפסיקה, בין מסורת לעריכה:
"אלו מצות אכל הרב?"
הרב יצחק שילת - שביעית בזמן הזה - דאורייתא?
עיון בהקדמת הרב ל"שבת הארץ"
הרב שמואל זעפרני - הרב כמנחה לפוסקי הדורות הבאים

20:30-22:30 מושב שלישי

יו"ר: הרב יוחנן פריד

חה"כ הרב חיים אמסלם - הגדרת הרב ל"קבלת המצוות" בגיור
הרב רא"ם הכהן - למקורם של "הלכות מלכים"
הרב אביאל סליי - דרכו הלמדנית של הרב בתשובותיו בהלכה
הרב יוחנן פריד - מרן הרב "בין הלכה למחשבה"
ד"ר יוסי שפנייר - קשרי ההלכה בין הרב ל"כפר העברי" - נווה יעקב

לפרטים: בית הרב 02-6232560

0547-689263 ~ ד' ~

ידיעות ספרים

מכללת ליפשיץ
הראשונים בחינתן, תשעים שנה

ומניעת השלמה לעכב את האור העליון מהופיע אלינו.

ברוך ה', דבריהם של גדולי עולם אלה מתקיימים ממש לעינינו. עם ישראל חוזר לארצו, בונה ומפתח אותה, מקים ערים ויישובים בכל חלקיה, מנצח במלחמות נגד האויבים מסביב ומכל מלחמה צומחת התרחבות נוספת בגבולות הארץ; חל גידול עצום במספרן של הישיבות מכל הסוגים; לימוד התורה, הן של גברים הן של נשים, מתרחב; אנו עדים לצימאון גובר והולך ללמוד, לדעת ולהתקדש גם בקרב אנשים שעד עכשיו היו רחוקים מתורה וממצוות. ■

על הרמב"ן האומר בפירושו לפרשת האזינו "שהבטחת הגאולה העתידה אין בה תנאי בתשובה ובעבודה, אלא שהוא מובטח לבוא על כל פנים". אחרי שהוא מצטט את הפסוקים מיחזקאל שהזכרנו לעיל מוסיף רבנו: "והרי לנו מכל זה, כי הגאולה העתידה אינה תלויה בזכות ומעשים כלל".

התהליך הזה מותנה בכך שתהיה התעוררות כללית לבוא לארץ ישראל, כמו שכתב מרן הרב בספרו 'אורות התשובה': "ושבת עד ה' א-לוקיך... כי תשוב אל ה' א-לוקיך". התשובה היא תשובה פנימית, אלא שהיא מכוסה בהרבה מסכים חוצצים ואין כוח בשום עיכוב

"קורא פרשת פרה ומפטיר ביחזקאל - 'וזרקתי עליכם מים טהורים'". מה הקשר הפנימי בין פרשת פרה לבין הפסוקים של ההפטרה בספר יחזקאל?

רבנו, הרצי"ה קוק, מסביר את הקשר הזה בחוברת הנקראת 'ל-ג' באלול'. שם הוא מביא את דברי אביו שפרשת פרה 'היא המצווה המופלאת ביותר במסתוריותה'. מופלא מאתנו כיצד ההזאה במים הנעשים מאפר פרה אדומה, הופכת את הטמא לטהור.

גם בעת קיבוץ הגלויות, המפורט בהפטרה, מתרחש תהליך מופלא של הפיכת הטמא לטהור - הגלויות מתקבצות לארץ ישראל עוד לפני שכל עם ישראל חוזר בתשובה, כי יש בעם ישראל 'יסוד קודש א-לוקי, פנימי ונעלם'.

יחזקאל מתאר בתחילה את החורבן ואת מצבו של העם הגולה בכל ארצות פזוריו - בכל מקום אליו הוא מגיע הגויים לועגים לו: "באמור להם עם ה' אלה ומאמצו יצאו", ושם ה' מתחלל מכך חלילה. לבסוף מתרחש המהפך - "וזרקתי עליכם מים טהורים" ועל-ידי זה העם מתעורר לבוא לארץ ישראל. שם בארץ 'וטהרתם מכל טומאותיהם... ונתתי לכם לב חדש ורוח חדשה אתן בקרבכם... ואת רוחי אתן בקרבכם, ועשיתי את אשר בחוקי תלכו ומשפטי תשמרו ועשיתם, וישבתם בארץ... והייתם לי לעם, ואנוכי אהיה לכם לא-לוקים". הגאולה אינה מתרחשת בבת אחת, כי אם שלב אחרי שלב.

ר' יהושע מקוטנא בספרו 'ישועות מלכו' מתאר את ההתעוררות הציונית של דורנו, וזו לשונו: "ובפרט עתה שראינו התשוקה הגדולה, הן באנשים פחותי ערך, הן בבינוניים, הן בישרים בלבותם - קרוב לוודאי שנתנוצץ רוח הגאולה".

בספרו 'לתיבות ישראל' כתב רבנו מאמר בשם 'המדינה כהתקיימות חזון הגאולה'. במאמר זה הוא מצטט את הפסוקים הנ"ל ביחזקאל ומראה שגם בתורה עצמה מתואר התהליך של הגאולה האחרונה כתהליך המתרחש בשלבים. בפרשת ניצבים נאמר תחילה "ושבת עד ה' אלוך" - כלומר יש התעוררות של עם ישראל לשוב לארץ ישראל. בשלב זה עדיין לא שבים אל ה', אלא רק עד ה'. לאחר קיבוץ הגלויות - "ומל ה' א-לוקיך את לבבך ואת לבב זרעך לאהבה את ה' א-לוקיך בכל לבבך ובכל נפשך למען חיך".

גם ה'משך חכמה' בפירושו לפרשת ניצבים כותב ברוח זו: "כי אחרי אשר ישוב אל עמו בטח ישוב אל א-לוקיו, ושב מכסלו ורפא לו".

הנביא הושע מדבר על תשובה עד השם ואל השם: "שובה ישראל עד ה' אלוך, כי כשלת בעוונך", "קחו עמכם דברים ושובו אל ה'". בשלב הראשון עם ישראל שב עד ה', ורק אחר-כך אל ה'.

במאמרו הנ"ל מביא רבנו את דברי גאון המקובלים בדורו, רבי שלמה אלישיב (סבו של הרב אלישיב שליט"א), בספרו 'הקדמות ושערים', שהגאולה העתידה אינה תלויה במעשים טובים כלל. בהמשך הוא מסתמך

אנחנו ממשיכים

יותר מחמש שנים לאחר הגירוש, ממשיכים באמונה לבנות, לצפות ובעז"ה עוד נחזור

טקס העליה לקרקע לישוב הזמני שבי דרום

הכנסת ס"ת לע"נ הבחור אביה יהושע גולדברג ז"ל

והנחת אבן פינה לישוב הקבע שבי דרום ת"ו
תקיים א"ה ביום רביעי כ"ד אדר ב' (30 למרחץ למנינים) בישוב שבי דרום (ליד ניר עקיבא) בהשתתפות הראשון לציון הגאון הרב שלמה עמאר, הרה"ג יעקב אריאל, הרה"ג דב ליאור, הרה"ג זלמן מלמד, שר הפנים הרב אלי ישי, שר המדע הרב פרופ' דניאל הרשקוביץ, מר אבנר מורי ראש מועצה אזורית מרחבים, רבנים, חכ"ם ואישי ציבור

בתכנית:
 שיעורים וסדנאות
 15:00 הרב אברהם יעקב שרייבר - רב הישוב
 15:45 הרה"ג דב ליאור
 16:30 מנחה
 16:45 קביעת מזוזה
 17:00 טקס העליה לקרקע, בסיים הטקס, הנחת אבן הפינה והכנסת ספר תורה
 19:30 תפילת ערבית וסעודת מצווה.

ברכת ושובו בנים לגבולם
 בית כפר דרום - שבי דרום
 מועצה אזורית מרחבים

4. מרחבי ישראל וישובי

כיצד מגיעים? מצומת בית קמה פונים מערבה לכיוון נתיבות ונוסעים כ-11.5 ק"מ לפי השילוט

קורבנות והציבור
הרב צוריאל יונאי - ראש בית המדרש 'רעוא'

תורת הנגלה

האם בלימוד תורה אנו צריכים להיות שרויים בעולם עליון, מעין מקדש מעט של השראת שכינה השואב ומרומם אותנו מעל לצרכי החיים? או שכלימוד תורה אנו פתוחים לחיים ושומעים את התורה מקיימת דו-שיח איתנו, עם הציבור ועם צרכיו?

דילמה זו מלווה את מסכת מגילה ובאה לידי ביטוי גם בעיתוי הקריאה של פרשת פרה.

ניתן לראות את הפרה האדומה כחלק ממערכת הקורבנות. הכנתה, שחיטתה והזיית הדם שלה נעשות על ידי אלעזר הכהן נוכח פני אוהל מועד, ולדורות - בהר המשחה כנגד פתח המקדש. הפרה האדומה עומדת בזיקה עמוקה אל המקדש, אל בית ה'. עבודתה אינה מחויבת ל'מגרש' ארצי, לחוקיות שלו או למקומו של הציבור, אלא מתרחשת בעולם מרומם!

מובן, אם כן, פסקו של רבי חמא ברבי חנינא בירושלמי שיש לקרוא את פרשת פרה בשבת הסמוכה לראש חודש ניסן - 'אין מפסיקין בין פרה להחודש'. פרשת פרה מלווה את הפתיחה של השנה החדשה לעניין קורבנות ציבור, שיירכשו מכספי השקלים החדשים. יתרה מכך, אומר הירושלמי: 'ראוי היה שתקדים פרשת החודש לפרשת פרה, שבאחד בניסן הוקם המשכן ובשני נשרפה הפרה'. בהיותה מלווה את קורבנות המקדש, מצמידים את קריאתה של פרשת פרה לחודש ניסן, כמנהגנו.

מימד אחר בפרה אדומה בא לידי ביטוי בירושלמי בדעת רבי חייה בר אשי, החולק ומקדים את קריאת פרשת פרה. עמדתו היא ש'אין מפסיקין בין פורים לפרה'. לשיטתו היינו צריכים לקרוא את פרשת פרה מיד אחרי פורים. מהו לדעתו הקשר המיוחד ביניהם? צורך הציבור. נראה שכמו שבפורים המימד הדומיננטי הוא גאולת הציבור, כך בפרה המוקד הוא דווקא הציבור. יותר מאשר היותה חלק ממעורר הקורבנות, הפרה היא אמצעי הנועד לאפשר לציבור להיטהר - 'היא טהרתן של כל ישראל'. טהרה זו ראוי שנקדים אותה ככל האפשר, ובכך נאפשר לציבור להתכונן לקראת הרגל. כך יוכל העם להתארגן רוחנית לקראת הפסח המגיע שלושים יום לאחר הפורים.

כאן מתגלה עניין המשלים את התמונה. נמצא שפורים עצמו, העומד בראש שלושים הימים לפני החג, הוא תחילת ההכנה לפסח. 'מסמך גאולה (של פורים) לגאולה (של פסח)'.

ישנה מערכת עונות של גאולות. אנו פותחים את עונת הגאולות בגאולת הפורים, בה הקב"ה מסתתר במאורעות חוץ לארץ. מתוכה, אנו נטהרים באפר הפרה ועוברים לגאולה בקדושת ארץ ישראל, לקראת המקדש - שם הקב"ה יתגלה אלינו בגלוי ■ ערך: הרב נתנאל לוי

צדור ברכות לרב פרוץ' נריה גוטל ורעייתו
להולדת הנכד הי"ו
בן לאלחי והדס שמלצר
תזכו לרוב נחת ושמחה
נכדים, ריבועים וחימשים כ"י
מאחלים
משפחת גולדברג ומשפחת פרסומי ישראל

בפסח, תרגישו בבית להזמין.

הטעמים, הניחוחות, האווירה, החוויות,
גם השנה תיהנו עם מבושלת
מסעודות פסח ביתיות וממבצעי חג חמים!

מבצע אינטרנט
5% הנחה
למזמינים
באתר מבושלת

200 ₪
זינוי לרכישת
מוצרים נוספים
בהזמנה מעל 2400 ₪

רק 499 ₪
לעונת ליל הסדר
בהזמנת 2 ערכות

המבצעים בנפרד לתקנון טבלה

ומה תשתו בחג? בקניית בר מים מינרליים של נביעות **250 מתנה**

הובלה חינם בקניה מעל 790 ₪
עד 6 תשלומים ללא ריבית והצמדה
כשר לפסח בהשגחת הרב יונה דברת שליט"א, מבוא חורון
לא שרייה וללא קטניות.

לפרטים, לתפריטים ולהזמנות - טל': 08-9726800, פקס: 072-2766930
מבצעים נוספים באתר החברה: www.mevushelet.co.il

שורת הדין

קנאת מוכרים

הרב משה ארנון - אב"ד לענייני ממונות ארץ חמדה-גזית

חנות מתחרה באותה שכונת מגורים. עדיין נותרה השאלה האם מותר לחנות החדשה למכור מוצרים במחירים נמוכים במיוחד או במחירי הפסד, דבר הפוגע באופן משמעותי בחיים, בעל החנות הוותיקה. בשאלה זו נדון בגיליון הבא ■ ערך: הרב סיני לוי

ידף כ' ע"ב זמב"ם הלכות שכנים פרק ו' הלכה ח'; שו"ע חו"מ סימן קנ"ו, סעיף ה'; זמב"ם בשם אביאסף (ב"ב - סימן תקט"ז), הגהמ"י (ו'ח).

במסגרת מצומצמת זו, הבאנו רק את תמצית הדברים. פסקי דין מלאים ניתן לקרוא באתר רשת בתי הדין ארץ חמדה - גזית: www.erezhemdah.org/beitdin

אכן, מצאנו בראשונים הגבלה לכלל זה. על פי דברי ה'אביאסף' שהובאו ב'מרדכי', אם מדובר על מבוי שיש לו רק כניסה אחת והחנות הראשונה נמצאת בתוך המבוי - ניתן למנוע העמדת חנות בפתח המבוי כיוון שאז כל הלוקחות מתנקזים באופן טבעי דווקא לחנות החדשה וכלל לא מגיעים לחנות הקיימת. במקרה זה החנות החדשה אכן פוסקת את חיותו של בעל החנות הקודמת, ולכן ניתן למנוע את הקמתה. בכל מקרה, זה אינו המצב בנדון דידן. המסקנה היא, אם כן, שאין מניעה עקרונית מלפתוח

פרטי המקרה > חיים היה בעל חנות למכירת מחשבים ולמתן שירותי מיחשוב בשכונה עירונית קטנה. לאחר שנים ארוכות של בלעדיות בתחום פתח משה, אחד מחברי הקהילה, חנות המספקת שירותים דומים באותו רחוב שבו מפעיל חיים את חנותו במשך שנים. זאת ועוד, על מנת 'לחדור לשוק' מפרסם משה את דבר חנותו בפרסומים עירוניים, ומקיים מבצעי הוזלות גדולים מאד.

חיים נפגע מאוד מעצם פתיחת החנות. לטענתו, המחירים של משה הם מחירי הפסד של ממש. הוא אינו יכול להתחרות במחירים של משה וקהל הלוקחות שלו הולך ומצטמצם מיום ליום. חיים תבע את משה לדין ודרש את סגירת החנות משתי סיבות. ראשית, משה פתח חנות שמיועדת ממש לקהל הלוקחות של חיים - תושבי השכונה - ועל כן הוא 'גונב לו את הלוקחות'. שנית, לטענת חיים, משה מנהל מדיניות מחירים שכלל לא ניתן לעמוד בה והיא נועדה 'להרוג' את העסק של חיים.

משה טוען שזו זכותו לפתוח חנות בכל מקום שירצה, ושזכותו גם להיטיב עם הלוקחות ולתת להם מוצרים ושירותים במחירים נמוכים.

משה פתח חנות שמיועדת ממש לקהל הלוקחות של חיים - תושבי השכונה - ועל כן הוא 'גונב לו את הלוקחות'

פסק הדין > בית הדין צריך לדון בשתי שאלות נפרדות: האחת: האם ראוי משה לפתוח חנות מתחרה בסמוך לחנותו של חיים?

השאלה השנייה היא: האם מותר לנהל מדיניות של הורדת מחירים משמעותית ככלי תחרותי בשוק?

פתיחת חנות סמוך לחנות חברו בגמרא במסכת בבא בתרא¹ מובאת מחלוקת בשאלת ההיתר לפתוח חנות נוספת בסמוך לחנות קיימת.

לדעת רב הונא, בן המבוי (רחוב קטן ותחום) שהעמיד ריחיים במבוי ובאים אליו לקוחות שיטחן להם חיטים, רשאי למנוע מאדם אחר להעמיד ריחיים באותו מבוי. טעמו של רב הונא הוא שבעל החנות הקיימת רשאי לטעון כלפי המבקש לפתוח עסק מקביל: "קא פסקת ליה לחיותי" - אתה מונע את מחיית?

מן העבר השני, מביאה הגמרא ברייתא הקובעת ש"עושה אדם חנות בצד חנותו של חברו ומרחץ בצד מרחצו של חברו, ואינו יכול למחות בידו"; והטעם הוא: "מפני שיכול לומר לו: אתה עושה בתוך שלך ואני עושה בתוך שלי".

להלכה, במחלוקת זו פסקו הרמב"ם והשו"ע שאדם רשאי לפתוח חנות מתחרה בסמוך לחנות קיימת ו"אינו יכול למנוע ולומר לו אתה פוסק חיי, ואפילו היה מבני מבוי אחר".²

הדרך של מרן. הדרך של כולנו.

תרמו לפרויקט קמחא דפסחא שהקים אביהם של ישראל הרב מרדכי אליהו זצ"ל כי את דרכו של רבנו חייבים להמשיך!

בליווי האישי של הרב, אלפי משפחות נזקקות קבלו מדי חודש ניסן ארגזי מזון, כסף לקניית בגדים לחג ותלושי קניה. גם השנה מחכות המשפחות לסיוע. בזכותכם הן יהנו מחג חירות שמח.

טלפנו ותרמו - זו הדרך שלכם להנצחת זכרו ותורתו של רבנו זכות מרן תעמוד לכם ולמשפחתכם! התורמים יתברכו אישית על ציון הרב.

דרכי הוראה לרבנים - בית מדרש גבוה להכשרת רבנים ודיינים | בארץ ובחו"ל
מיסודו של מרן הראשון לציון הרב מרדכי אליהו זיע"א

לפרטים ולהצטרפות לדרך: 1800-99-72-73

תכנית הגרעין

והשבוע: גרעין המורים התורני מכללת אורות ישראל
קמפוס רחובות (לשעבר מורשת יעקב)

שמנו בישראל < גרעין המורים התורני 'מורשת יעקב' > **יודעים את מקומנו** < שכונת 'אושיות' ברחובות > **באזור מאז** < תשס"ב > **משלימים למניין** < בגרעין חברות כ-30 משפחות > **הולכים בדרכו** < הרב אברהם יצחק הכהן קוק זצ"ל > **הולך בראש** < ראש הגרעין ויו"ר העמותה הוא הרב חיים פוגל, בוגר ישיבת מרכז הרב ורב המכללה לאומנויות > **לנגדנו תמיד** < 'אהבת לרעך כמוך' - מטרת העל שלנו היא לקרב בין כל הרבדים השונים בחברה הישראלית, מתוך אהבת ישראל > **רק אצלנו** < גרעין מורים, כאשר הסיסמה העומדת תמיד לנגד עינינו היא: 'מורה טוב - מורה לחיים'. חברי הגרעין ברובם עברו דרך ארוכה הן בהוראה במכללת 'אורות ישראל' (לשעבר 'מורשת יעקב') והן בישיבת ההסדר 'אורות יעקב' > **פעילות הדגל** < אחד מהפריקים המרכזיים כולל קידום וחיבור העולים מאתיופייה לחברה הישראלית הוותיקה תוך צמצום הפערים הקיימים. החברים בפריקט קיבלו הדרכה וכלים לטיפול בני העדה האתיופית ומעבירים לבני הנוער סמינרים למנהיגות צעירה, סדנאות הכנה לצבא ואירועי תרבות, ואף הקימו בעבורם מרכז תרבות ומפגש חברתי. אם עד כה לא היה לבני הנוער בשכונה מקום מפגש ובילוי ראוי, כעת הם מגיעים למרכז ושם מנתבים את חייהם לדרכים ולפעילויות חיוביות > **לנגב ת'דמעות** < בחור שמרצה את עונשו בכלא ומחובר מאוד לפעילויות ולשיעורים בגרעין, מקפיד לשמוע את שיעורי התורה השבועיים דרך ה-SKYPE והכרת הטוב שלו הגיעה עד כדי כך שכיבד את ראש הגרעין להיות סנדק לבן שנוגד לו > **אופס...** < יש לנו חברי גרעין מהעדה האתיופית שנותנים שירות לעולים מתימן > **דיבוק חברים** < הגרעין מקיים שבתות, טיולים ופעילויות גיבוש במהלך השנה, וכן ימי הפנינג וסדנאות > **ללמוד וללמד** < חברי הגרעין נוטלים חלק מרכזי בכלל בראשות הרב צבי צרפתי והרב עמי דנינו, שכן בשביל למלא צריך להתמלא. כמו כן, הגרעין הקים בשכונה את 'כולל יום השישי' שבו מידי שבוע לאחר תפילת שחרית של יום שישי, מעביר אחד מאברכי הכולל שיעור תורה למתפללי בית הכנסת, רבני הגנים של הגרעין משתלבים בלימודי היהדות בגנים בשכונה, הגרעין מחובר לבתי הכנסת בשכונה בכל העדות, ומפעיל כולל אחר הצהריים לעולי תימן > **בואו בשמחה** < משפחות מורים המעוניינות להצטרף, נא לפנות לאופיר - 052-4239713

מכירים את חוק 'דתיים שלובים'? מזהים את חברי הגרעין שבתמונות? היכנסו לעמוד של גילידעת בפייסבוק ותיגו אותם!

בכל שבוע נכיר לקוראים גרעין תורני חדש. גרעינים המעוניינים להיכנס למדור מוזמנים לפנות אלינו למייל: gdaat@pisrael.com

בכל יום שישי ישודר ראיון עם הגרעין שבמדור בתוכניתו של ידידיה תנעמי - 'אנעים זמירות' ב'רשת מורשת' ב-11:00. תדרים: 104.8 בירושלים, 105.1 במרכז.

זירת מסחר דומיננטית מתנהלת בעולם הוירטואלי.
אתה לא קיים - אם אתה לא שם...
הבניה, הסיתוג, הצבע והסיקום, מחייבים חשיבה מקיפה ומעמיקה על צרכי העסק וקהל היעד.

רוצה גם אתה להיות?

בורדו-נט בניית אתרי אינטרנט, תפעול וחיידוש אתרים קיימים
בסטנדרטים גבוהים של שירות ומקצועיות. אצלנו - תהיה!

Bordonet
בניית אתרים | עיצוב | קידום | מיתוג

www.bordonet.co.il • 073-7272750

נהלך ברגש

אחרונים בהשקפה
הרב דני אליהו - י"מ בישיבת ההסדר אור עציון

שאלה > במהלך הלימוד היומיומי בישיבה, אנו משתמשים בספריהם של גדולי ראשי הישיבות בדור שלפני השואה. לאחרונה נתברר לי שרבים מהם היו אנטי-ציוניים מובהקים. כיצד יתכן שאת דבריהם בלימוד גמרא אנו לומדים בעניין ואילו בנושא השקפה אנו דוחים את דבריהם מכל וכל? האם ניתן לעשות הפרדה בתורה, בין תחומים שונים?

תשובה > בטרם אענה על שאלתך, דווקא אחזק את תמיחתך. פעמים רבות דיברנו על כך שהתורה משפיעה על כל ישותו של האדם. אדם שלומד תורה לשמה, מעדן את נשמתו ומזככה בכל תחומי החיים. זוהי גדולה של התורה, שיש בכוחה ליצור מהפך עמוק בנפש העשוי להאיר את חשכת המציאות ולתת נתיב ברור למגשש באפילת העולם הזה.

לאור דברים אלו, יש להבין: כיצד תורתם של ארזי הלבנון, אדירי התורה שבישמו את העולם בתורתם, לא באה לידי ביטוי בכל תחומי החיים?

ראשית כל, עלינו לעשות הפרדה ברורה בין התקופות השונות. אכן, בדור שלפני השואה היו מגדולי הרבנים שיצאו בתקיפות רבה, כנגד הרעיון הציוני. ואולם, עליך לדעת, שבאותה תקופה, ההתנגדות לא היתה, בדרך כלל, לעצם הרעיון הציוני. הציונות באותם ימים היוותה סימן לפריקת עול תורה ומצוות. רבים מבני הנוער הוקסמו מההתפתחות האדירה ששרתה בעולם באותה תקופה. התנועות הציוניות, היו מרידה בעולם הישן. לימוד התורה נתפס בעיני הנוער כדבר גלותי ומיושן, ותחת זאת העליה לארץ ישראל היתה הזדמנות ליצירת חברה חדשה, שאיננה משועבדת לכבלי תורה ומצוות. היום, כאשר אנחנו נמצאים כמאה שנה לאחר מכן, איננו מתעלמים מהמקום הרוחני שהתחולל באותן תקופות; אך יחד עם זאת, אנו יודעים לומר בוודאות שמדינת ישראל מהווה את המגן היחידי מפני התבוללותו של עם ישראל.

אין לי כמעט ספק שאם היו אותם צדיקים זוכים לראות בתקומתה של המדינה, הם לא היו מתבטאים כלל בדרך זו.

נמצאת למד שעלינו להיזהר, מעריכת היקשים בין התבטאויות שנאמרו בתקופות אחרות, לבין ימינו אלה. אמנם, גם היום ישנם מגדולי הרבנים שאינם ציונים נלהבים, אך אין כלל מה להשוות את תוקף ההתנגדות היום לזה של ימים עברו. אין כמעט בנמצא רב חשוב שישתמש בביטויים כמו "מעשה שטן" כלפי מדינתנו. יתרה מזאת, החרדים היום, משולבים בעשייה של המדינה בתחומים רבים.

ואולם עלי להדגיש בפניך עניין עקרוני בהרבה: הנחת היסוד של שאלתך איננה מדויקת. נדמה לעצמנו, תלמיד חכם, שהשקיע את כל זמנו בהלכות שבת. אין ספק שלימוד זה מקנה לו הבנה מעמיקה בפרטי ההלכות. אך האם משום כך, עלינו לסמוך על דבריו בהלכות נידה? התורה דורשת מלומדיה לא רק ידיעה כללית. אדם הרוצה להיות פוסק, עליו להתמחות בתחום מסוים בו הוא מורה הוראה. כשם שישנן הלכות שבת, איסור והיתר, נידה וכו', כך ישנו פרק חשוב הנקרא הלכות מדינה. כך ישנו פרק חשוב הנקרא הלכות כלל ישראל. יכול להימצא תלמיד חכם גדול וחשוב, שיודע את הש"ס ישר והפוך, אך אם הוא לא השקיע את עיתותיו בהבנת התקופה בה הוא נמצא - הוא יתקשה, לפסוק בהלכות אלו.

דווקא פסיקה בהלכות אלו, דורשת הבנה מעמיקה של כלל חלקי החברה היהודית.

אנו לא מתייחסים להלכות הללו כדברי השקפה בעלמא, אלא כחלק אינטגרלי מכלל קבצי ההלכות. על כך, אנו שותים בצמא את דברי גדולי האחרונים שהזכרת, מתוך הערצה לשקידתם בתורה, ומתוך ידיעה שדבריהם נכתבו לאחר עמל רב. יחד עם זאת, גדלותם, בתחום אחד בתורה איננה מעניקה באופן אוטומטי זכות לפסיקה בכל תחומי התורה. כך היא דרכה של תורה. מעטים ובודדים בדורות האחרונים השקיעו את עולמם לא רק באיסור והיתר אלא גם בפיענוח רוחני של התקופה בה אנו חיים.

מדבריהם אנו משתדלים לינוק את השקפתנו הרוחנית ■

המחיר: רק 693,000 ₪

"הגענו לתפוח כסטודנטים, בגלל הקירבה למכללת אריאל, והתאהבנו במקום. כ"ף לגדל פה משפחה".

משפחת גדות
עידו, 29, סטודנט להנדסה
מירי, 27, אדריכלית
הורים ליפתח, בן 5 חודשים

תפוח

כל כך נוח שתרגישו בבית!

היישוב: כפר תפוח, יישוב קהילתי דתי בתנופת קליטה
המיקום: 35 דק' מתל אביב, 6 דק' מאריאל
הקהילה: 200 משפחות מאושרות
הבית: חד משפחתי 4 חדרים, 103 מ"ר על כחצי דונם קרקע

www.amana.co.il

לפרטים: הר-אל 052-5665993 | מרכז מידע אמנה 1-800-260-240

המחיר צמוד למדד תשומות הבניה תאריך 2/11

שירות לכוחות

בחדרי חדרים

אביגיל

ובקושי הכרנו.

"תביני, אין לנו שום דבר נגדך". וואו, כמה פעמים שמעתי את המשפט הזה! "זה עניין עקרוני, זה לא אישי", הן אמרו לי שוב ושוב. ידעו מה? זה בכלל לא משנה. כשמישהו נפגע זה תמיד אישי.

חברות היא דבר ראוי להערכה. חברות שנוצרות בזמן השירות הלאומי היא כף גדול. אבל בנות יקרות ורכוזה שירות רגישות - לפעמים כדאי לשים לב את מי היא רומסת בדרך

נכון, לא תמיד שותפים-לחדר מסתדרים, אבל הרגשתי שהן אפילו לא רצו באמת להסתדר ולמה להן - כשיש להן זו את זו? וכשיש להן כל כך הרבה חוויות משותפות בלעדיי? וכשהנה נוספה להן "צרה" מטרידה חדשה - אני, (לא) נעים מאד - לדסקס עליה? מצער להודות, אבל אחרי כמה חודשים גם לי כבר לא ממש היה רצון לצאת אותן. הן התרגלו אלי, אבל בזה די הסתכם הקשר. חבל. תכל'ס, גרנו יחד חודשים ארוכים

הגעתי למקום השירות החדש שלי מלאה מוטיבציה. היו בו כל מה שרציתי - עבודה מעניינת עם ילדים ונענו, ישוב נחמד וטף מדהים. רק דבר אחד לא לקחתי בחשבון: את 'פלישת' לחדר בדירת השירות שהיה מאויש בשתי בנות בלבד, חברות בלב ונפש שזו להן שנתן השניה באותו מקום שירות.

שובצתי לחדרן על ידי רכזת השירות כי הוא היה החדר הכי פנוי. בכל אחד משלושת החדרים האחרים בדירה כבר שכנו שלוש בנות ומעלה. אלא שהן, השתיים, היו חברות נ-ו-ר-א טובות, והן היו פז'מניקות בשנה שניה, ולכן הובטח להן - כפי שהקפידו בעצמן לומר לי כמשפט השני אחרי "שלום" - שלא יכניסו להן אף אחת לחדר.

נדמה לי שחברותן רק העמיקה מאז שהגעתי לשכון "אצלן". עובדה: כשרק הייתי נכנסת, הן מיד נחפזו לצאת לאנשהוא כדי לדבר זו עם זו, או פשוט עברו להסתובב בקולות נמוכים במיוחד. כששאלתי אם יוכלו לפנות לי מדף אחד, באמת שרק אחד, בארון הבגדים המשותף כדי לאחסן את חפציי, אמרו לי שהן מצטערות אבל הארון מספיק לשתייהן בדיוק. כשבילת ברירה הכניסה רכזת השירות ארון קטן נוסף אל החדר, עבורי, דאגו לצחוק בכל הזדמנות על החדר שלהן שהפך עם מיטה נוספת ועם ארון נוסף, "למחסן". את הצחוקים האלה הן דווקא לא הסתירו ממני: גם לא את הצעקות על הרכזת כשבאה לבקר בדירה על איך היא עשתה להן את זה. אותי.

זו לא הרגשה נעימה לגור במקום שאמור להיות כמעט הבית שלך למשך שנה שלמה, ולהרגיש בו מאד לא בבית. הייתי שמחה לעבור למקום אחר, אבל לא היה לאן. בעצם היה לאן - גרתי כשבוע בסלון. הן ביקשו מהרכזת שתארגן לי שם מחיצה כדי שלהן יהיה חדר לבד כפי שהיא התחייבה בפניהן. לא העזתי להתלונן על חוסר הפרטיות שבמגורים מאחורי מחיצה מתקפלת בלב הסלון, מה גם שמבחינתי זה היה בית חם לעומת הקרירות לה זכיתי בחדר - אבל אחרי שבוע הן ביקשו לבטל את ההסדר כי עכשיו אין לדירה שלהן סלון...

עשיתי המון כדי שלא להפריע להן. הייתי עובדת משעה מוקדמת מאד ועד שעה מאוחרת מאד, מבלה את רוב זמני הפנוי (מה הפלא?) במוסד ובספריה ומגיעה לחדר כמעט רק כדי לישון. ניסיתי לדבר איתן, לשחק בשבילן, להתיידד איתן, ואני לא אחת שקשה לה לרכוש חברות. זה לא ממש עזר. הייתי שם לא מבחירתי ולא מבחירתן, ובעיניהן הייתי הגורם המיותר במשוואה זוהה.

4. מרסיו - ישראל שוורץ

המורה שלי למדעים

רוצים לזכות באיפד?
היכנסו לעמוד הפייסבוק של מכללת ליפשיץ והשתתפו בתחרות: יוצרים היום את המורים של המחר

ליפשיץ. יוצרים היום את המורים של מחר

המורים של מחר הם הסטודנטים לחינוך של היום. לכן חשוב לתת להם את מירב הכלים והכישורים. בליפשיץ, המכללה הדתית הראשונה בישראל להוראה, תיהנו מתכניות לימוד עדכניות, מתנאים נוחים וממלגות, כדי שתלמדו להיות מורים מעולים. כי מורים מעולים יוצרים את הדור הבא של כולנו.

תואר ראשון B.Ed. ותעודת הוראה בהתמחויות:
תנ"ך • תושב"ע • תקשורת • מדעי הטבע • גיאוגרפיה • מתמטיקה ומחשבים • מתמטיקה • מתמטיקה מעבדות • ציוד ומחשוב מתקדמים • אפשרות ללימודים מרוכזים • מגוון מלגות והלוואות

ההרשמה לתואר שני בעיצומה

לפרטים, לפגישת ייעוץ אישי ללא תשלום ולהרשמה:

1-800-20-10-20

מכללת ליפשיץ

www.lif.ac.il • lifrshum@macam.

מכללת ליפשיץ

הראשונים בחינוך. תשעים שנה.

חממה לציבור שלנו, אלא יש לנו אחריות כללית כלפי כל העם. כל הסתגרות במערכת חינוכית יוצרת בעיה גדולה, ואני מהמובילים להכלה של כל המסגרות בתוך החינוך הממלכתי דת: אני מאד שמח שראש מנהל החינוך הדתי ד"ר אברהם ליפשיץ ושראש מועצת החינוך הממלכתי דתי הרב אבי גיסר, שותפים לדעת:

תתמ"דים

לאחרונה השגנו אישור של משרד החינוך להכרה בתתמ"דים - תלמודי תורה ממלכתיים דתיים, מונח חדש שאני מקווה שהציבור ילמד. הכרה זו תובעת מהתתמ"דים לקבל על עצמם את העקרונות הבסיסיים של החינוך הממלכתי - קבלה של לימודי הליבה על כל המשתמע מכך, ובמקביל הפסקה של מיון התלמידים ומתן אפשרות לכל תלמיד ללמוד באופן שווה, ובלבד שיקבל על עצמו הוא ומשפחתו את המסגרת הלימודית המחייבת.

נוער בסיכון

מהתקציבים הקואליציוניים שלנו, אנחנו מקצים לא מעט כדי לטפל בסוגיה של נוער בסיכון. במהלך הכנסת האחרונה העברתי 18 חוקים לטובת החינוך והרווחה ובשנים האחרונות פעלנו להקמת מסגרות חדשות כמו 'פתח', המקבילה לבנות במחולה ועוד. ישנן כבר כ-6 עמותות חדשות שעוסקות בנוער בסיכון. אנו רואים זאת כנושא בעל חשיבות רבה ודואגים גם לעניינים התקציביים.

פילוג

אין ספק שבזירה הפוליטית מצבנו הוא עלוב ומביש. חלק משמעותי בחברה הישראלית לא בא לידי ביטוי. צריך להבין שהכנסת היא הזירה שבה מעצבים את דמותה של מדינת ישראל ושבא מקבלים את ההכרעות העיקריות. ככל שאנחנו יותר עלובים במישור הזה, כך החזון שלנו להנהיל למדינת ישראל את הערכים שלנו יכול פחות ופחות להתקיים. מעולם לא 'התפרקתי'; אני חתום על כל הסכמי האיחוד שהאחרון שבהם התפרק לצערי 48 שעות לפני הגשת הרשימות. מבחינתי חזון האיחוד הפליטי של הציונות הדתית נשאר חזון מאד מרכזי. אני מקווה מאוד שסוף סוף נדע להתאחד, כי בעוד שאנו עסוקים בהתפלגויות - הציבור שלנו בורח מהוויכוחים אל מפלגות אחרות. אין ספק שאם במקום 14 חברי כנסת מפוצלים ב-7 מפלגות היינו מפלגה אחת חזקה, הציונות הדתית הייתה תופסת מקום מאד חשוב ומרכזי בהנהגת המדינה וישראל הייתה נראית אחרת לגמרי.

מר חינוך

סיימתי את מסלול ההוראה בהצלחה במכללת מורשת יעקב, ולאחר הלימודים האוניברסיטאיים הגעתי למשרד החינוך ועבדתי בו בתפקידים רבים עד להתמנותי למנכ"ל משרד החינוך. לפני 12 שנה הגעתי לכנסת, אל תפקיד יושב ראש ועדת החינוך והתרבות, והייתי גם חבר בוועדת החינוך והתרבות הארצית ולסירוגין יו"ר הוועדה. משחר בחורתי מצאתי בחינוך את ייעודי: אני רואה בחינוך את עתיד המדינה. כמו שהביטחון מבטיח את ההווה, החינוך מבטיח את העתיד בכל המובנים. לכן אני חושב שההשקעה העיקרית של מדינת ישראל צריכה להיות בתחום החינוך.

בעד להרחיב את קצבת בחורי הישיבה גם לישיבות התיכוניות < חושב שבתי הספר הפרטיים פוגעים באחת מעשרת הדברות של הציונות הדתית < וקורא לציונות הדתית ללמוד משהו על אחדות מהליכוד, מקדימה ומישראל ביתנו

יו"ר הוועדה לזכויות הילד ויו"ר ועדת המשנה לחינוך דתי בוועדת החינוך והתרבות ח"כ זבולון אורלב, טוען שרק אם יש חזון יש פיתרון ושעל הציבור הדתי להתאחד בחינוך ובפוליטיקה ולהתפזר בכל השאר

חינוך חינום

אין ספק שזאת אחת הבעיות הכואבות ביותר בציבור שלנו. מחד גיסא, הציונות הדתית רוצה בצדק שתלמידה יהיו בצמרת של הלימודים הכלליים: מתמטיקה, פיסיקה, אנגלית, מדעים ויתר התחומים. מאידך גיסא, הציונות הדתית לא מוכנה לוותר גם על לימודים תורניים רחבים. אחוז ציוני הבגרות הגבוהים יותר בחינוך הדתי מול הממלכתי, יוכיח שהטענה שלי נכונה. הציבור שלנו רוצה שהתלמיד לא יהיה רק תלמיד משכיל אלא גם תלמיד בעל מידות טובות, ושאורח החיים שלו יהיה של יהודי שומר תורה ומצוות. לכן המערכת שלנו לומדת הרבה מעל ומעבר לשעות שמשרד החינוך מקצה, חזו אחת הסיבות לתשלומים הגבוהים שמשפחות דתיות משלמות עבור חינוך ילדיהן בישיבה או באולפנה. הסיבה השנייה היא שמשרד החינוך קיצץ תקציבים רבים מתוכניות הלימודים ושוב, מערכת החינוך שלנו לא מוכנה לוותר על שעות יקרות אלה. והעול נופל לצערי על ההורים.

רווחה

לחובתנו ייאמר שישראל נמצאת בצמרת העולמית של שיעורי העוני ושל הפערים החברתיים. לצערי, המדיניות הכלכלית-חברתית שבה המדינה מפחיתה את אחריותה ותקציביה ומטילה את העול על הציבור, דדורה אותנו להיות אחת המדינות האכזריות ביותר מבחינה חברתית. ככל שהמדינה תיקח יותר אחריות על הערכים החברתיים, כך יהיה ניתן לתקן את העול הזה תיקון מערכתי: מצד אחד שיפור ניכר בנגישות של אזרחי המדינה לעבודה ומשכורת ראויה, ומאידך שיפור משמעותי של מערך הקצבאות עבור אלה שאינם יכולים להשתכר, על מנת לחלץ אותם ממעגל העוני. המוקד הוא בשינוי הדיסקט של מובילי המדיניות הכלכלית-חברתית, ממדיניות ליברלית קיצונית שאף מדינה בעולם לא נוקטת בה למדיניות מאוזנת יותר.

לימודים תורניים

מדינת ישראל מכירה ומשרד החינוך תומך באמצעות מימון בכל מי שלומד תורה לשמה מעל גיל 18. המאבק שלי הוא שההכרה הזאת תחול כבר בשלב הלימודים התיכוניים, ואולי אף בחינוך היסודי; כלומר - שמדינת ישראל תתקצב באופן מיוחד לימודי קודש. זה חלק מתעודת הזהות שלה כמדינה יהודית. מדובר בנושא תקציבי כבד מאד - להערכתי בסדר גודל של כמיליארד שקלים.

קודש במוסדות חילוניים

לא הייתי רוצה שבבית ספר עירוני בחינוך הכללי, המנהל יצטרך לשקול האם הוא מתגבר את לימודי המתמטיקה ומוריד בשיעורי התנ"ך, או מתגבר 5 יחידות במחשבים על חשבון זה שהוא מונע 5 יחידות בתורה-שבעל-פה. הייתי רוצה שהדילמה הזאת לא תהיה קיימת, שתכנית הלימודים הכללית תעמוד בפני עצמה ולימודי היהדות יעמדו בפני עצמם.

בתי ספר פרטיים

אני רואה בבתי הספר הפרטיים בציונות הדתית שבר אידיאולוגי חמור ופגיעה באחת מעשרת הדברות של משנת הציונות הדתית. העיקרון הוא שאיננו מסתגרים בגטו ואיננו מחפשים פתרונות של

אתה בטוח שנעלת?

אסתר סילם-אלוש

גליליה

פתוחות כמוצאי שלל רב ומאז מייחצנים אותו אף יותר ממי שהגה אותו. אני שמחה לשמוע שממשלת ישראל דואגת לתחושת הביטחון של אזרחי פלשתיין, אבל נראה לי שהיא שכחה דבר קטן בדרך. את תפקידה העיקרי ואת ההצדקה לנוכחותה: לדאוג לתחושת הביטחון של אזרחי ישראל, הבוחרים שהעניקו להם את השלטון ואנו ביניהם. לי נראה, ותקנו אותי אם אני טועה, שאם הצליחו שני מחבלים פלשתינים לחזור ליישוב ישראלי בתחומי מדינת ישראל ולרצוח אזרחים תמימים בשנתם, יש להגביר את השמירה ואת אמצעי הביטחון דווקא על תושבים ישראלים. מה פספסתי פה? בינתיים אמשיך לתכנן דרכים ללחומה עצמית ולהגנה על ילדי הקטנים, בארץ שבה אנשי הביטחון לא שם בשבילי. מכאן אני מבקשת לשלוח את תנחומי הכנים ואת צערנו הרב ליתומים הקטנים ולהבטיח שאנחנו, לפחות, לא נשכח - ולא נסלח. יהי זכרם של אודי, רות, יואב, אלעד והדס ברוך. ה' יקום דמם ■

ביותר להתגונן במצב כזה. זו מציעה גז מדמיע ליד הראש, זו דוגלת במשמחת ובהישארות במצב ערנות חלקי בשעות הלילה (אני אישית נגד, כל המרבה לישון הרי זה משובח). אנחנו באופן אישי תיקנו כל חפץ הנוגע ליכולת התריס להיסגר ולאפשרויות הסורים לעשות את מלאכתם נאמנה. והדבר היחיד שאני מבינה מכל ההתרשויות הללו הוא שתחושת הביטחון הבסיסית של אחוז מסוים מאזרחי ישראל נפגעה קשות. לצד זאת, עלי להזכיר שלפחות על פי לימודי לתואר שני במדעי המדינה, התפקיד העיקרי של ממשל מכל סוג שהוא הוא לתת תחושת ביטחון לתושביו. אחרת הוא לא ממלא את תפקידו והוא לא רלוונטי. אף על פי כן, ההודעה היחידה שהצלחתי לאתר מכיוון הצבא והממשל לאחר האירוע המזעזע, הייתה שלתושבים הפלשתינים ביהודה ושומרון אין מה לדאוג משום שהצבא נערך להגן עליהם מפני "תג מחיר". אגב, 'תג מחיר' הוא מושג שהצליח למתג את עצמו מצוין תוך זמן קצר, ונראה שישנם כמה גורמים צבאיים שקיבלו את הביטוי בזרועות

השבוע רציתי להתייחס לנושא שמבחינת התקשורת נחשב "פאסה". יש אורך חיים מסוים לכל נושא בתקשורת, וניתן לומר שהיום הרצח באיתמר הוא "פאסה". אבל בשבילנו, תושבי ההתנחלויות, הוא עדיין רלוונטי וככל הנראה לא נשכח אותו עוד הרבה מאד זמן. מעבר לזוועה הנוראית שיש באירוע מסוג זה ולצער הגדול שכולנו חשים על אחינ, הוא נוגע לכולנו ויש לומר בעיקר לנו האמהות, במקום האפל שבו מסתתרים הפחדים הגדולים ביותר. אני חושבת שלא היה בית בהתנחלויות ברחבי יהודה ושומרון באותו מוצאי שבת ארוך, שבו לא חייבה אם הבית את בעלה לברר אחת ולתמיד: איפה בדיוק הוא אחסן את כל חלקי האקדח לפני כשנה? ובבתים אחרים - למה לכל הרחות אין לו עדיין אקדח כדת וכדין? אני עצמי יודעת על כמה אמהות שמאותו לילה ועד היום ישנות עם סכין מתחת למזון, למטרות הגנה עצמית ולהרגעת הסיוטים בלילה. שיחות הסלון נסובות בין השאר על הדרך הטובה

יוצאת מדעתה

תודה לחברה' משיבת ההסדר בקריית שמונה שהראו לנו מה זו הכרעת הרוב...
שלחו אלינו ל: gdaat@pisrael.com או ספרו לנו בפייסבוק פדיחות וסיפורים מצחיקים מדייטים, ואת הסיפורים הטובים ביותר נכניס לבועות בקומיקס. ציירה: תיקי עדרי

פיצוחים

חידה בחרוזים לשולחן השבת מאת מרדכי פרימן

תשובות שלחו למייל:

gdaat@pisrael.com עד יום שלישי הקרוב.

בהיבט עיוני,

נמצא בפרשת שמיני -
ציווי ה' לאהרן ולבניו,
אחרי מות אביהוא ונדב;
בבואם לאוהל מועד -
אסור להם לעולם ועד,
לעשות משהו שמזכיר
את פרשת נזיר!

חידת השבוע

תשובות מהשבוע שעבר

הפרטים חתנו:

זה עונג שבת

בפרק ז' פסוק כ"ד נאמר:
"וחלב נבלה ו...טרפה יעשה לכל מלאכה, ואכל לא תאכלהו".
הזוכה: אבנר אחיעד מיכאלי

גילוי לב

חות דעת

יערה לוז-סילם
מאמנת אישית לילדים ונוער

שאלה:

כמעט מדי יום, בני מגיע הביתה ומספר שילדים הציקו לו בבית הספר. בשבוע שעבר הוא אף התקשר אלי בהפסקה וביקש שאבוא לעזור לו. האם אין מי שיטפל בבתי הספר בדברים הללו?

בתודה,
ש. מהמרכז

תשובה:

אני מתארת לעצמי שאת מרגישה חוסר אונים מול מצבו של בן, ואפילו כעס על בית הספר שלא מטפל בדברים כמו שצריך, כי הרי את אינך בבית הספר. יכול אפילו להיות שהדבר הראשון שהתחשק לך לעשות זה לבוא לבית הספר ולהציל את בן...

ישנם ילדים המעדיפים לקרוא לסיוע בני המשפחה במקרים בהם הם מרגישים מאוימים. ייתכן כי זה נובע מחוסר כלים של הילד להתמודדות עם קשיים.

אחד מתפקידי בית הספר הוא להיות סוכן תְּכָרוּת - כלומר על בית הספר לתת לילד, בצורה נינוחה, את הכלים הנדרשים להשתלבות בחברה ולהתמודדות עם מצבים שבהם נתקל הילד במהלך חייו. ועל כן נשאל את עצמנו: מהם הכלים שכבר עומדים לרשות ילדך כדי להתמודד עם המצב? מהם הכלים אותם היית רוצה שירכוש?

לצערו הרב, בתי ספר רבים מעודדים את הילדים לפנות לאדם מבוגר כדי להתמודד עם קשיים. שמה לצחץ יהיה שם מבוגר שיעשה את העבודה במקומם!

הורים רבים נוטים במקרים כאלה 'לקחת את המושכות לידיים', ולמחרת האירוע כבר להיות בבית הספר בניסיון לטפל בבעיה. לעתים זה אף מלווה בצעקות ובביטויי חוסר אמון במערכת החינוכית. דבר זה גורם לקיצוץ הכפיים של הילד, לתלות מוחלטת בהורים ולחוסר אפשרות לתת לילד להתנסות במצבים שבהם הוא יתקל בהמשך חייו. בנוסף, זה עלול להוביל את הילד לזלזול ולחוסר אמון במערכת בית הספר בה הוא לומד.

אז,

לא שלחתי הודעה
כי יש לך עומס בפלאפון,
לא כתבתי מכתב
כדי שלא יזרק לפח...
אני כותבת לך כאן
שלפחות יישאר בגניזה.
(תודה שהרעיון מקורי...)

במלאת לך חצי יובל
לך רציתי לאחל
שתמשיך להיות מורעל
למרות שלא תמיד קל
וגם אם קשה הדרך
תזכור תמיד את הערך
לא הכל בשליטתנו
אך בידינו מטרטנו
רגישות, סבלנות והקשבה
הם המוטו אצלך!!!
שמור עליהם זו הסיסמא להצלחה.

אז באמת שיהיה לך
מומולדת שמח!

של אור, שפע והרבה הצלחה
ויהי רצון שהקב"ה יגשים
כל משאלות לבך

אז

בהצלחה!

המעוניינים להתייעץ או לשתף את הקוראים במכתביהם מוזמנים לשלוח למייל: gdaat@pisrael.com עבור "גילוי לב"

בפתח שנת השלושים להסתלקות רבנו צבי יהודה זצ"ל

מאורות הרצ"ה

שיחות רבנו הרב צבי יהודה הכהן קוק זצ"ל
על פרשיות השבוע והמועדים

מהדורת הרב הושע רבינוביץ שליט"א | הוצאת מכללת אורות ישראל

שיחות הרב צבי יהודה זצ"ל על פרשיות השבוע ביצרו להן זה כבר מסגרת שחרגה משעה - לדורות, שופר להתייחסות האמונית לדור התחייה. לראשונה רואים אור סיכומי השיחות מן השנים תשכ"א-תשכ"ד, בלשונו המדויקת של רבנו זצ"ל.

"ראה הקדוש ברוך הוא שצדיקים מועטים עמד ושתלן בכל דור ודור... אפילו בשביל צדיק אחד העולם מתקיים" (יומא לא ע"ב).

להשיג בחנויות המובחרות ובספריית בית אל | לרכישה בקמפוס אלקנה: 03-9061228

דעת ילדים

ריבוע קסם והיגיון

3	2	1
		2
		3

1. הנשמה יצאה לחופש (י"א, י')
2. נשיא העופות (י"א, י"ג)
3. שם עין על השם וקרע (י"א, ג')

(נרסיס מאגן מנאס)

תשובות שלחו למייל: yeladim@pisrael.com עד יום שלישי הקרוב. בין הפותרים נכונה יוגרלו פרסים. בהצלחה!

פתרון ריבוע הקסם מהשבוע שעבר:

3	2	1
2	1	3
1	3	2

הזוכה:

שולי מרדכי מקדומים

חידת השבוע

לחץ אוטומט עוזמא

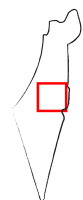
מערכת גילוי דעת נותנת במה לתלמידות

מחנה ליוצאים

במחנה לעיצוב גרפי

זכור את הילד

רינת דרור

מבחר הגדות עם פירושים נפלאים:

- ♦ הגדת שפת אמת, לר' יהודה אריה לייב מגור - במהדורה רגילה/מפוארת
- ♦ פתח ההגדה - מאמרים בשיטת השפת אמת על פסח וההגדה. בחצי מחיר למזמין גם הגדה
- ♦ הגדת נר למאור, לר' מ"צ נריה
- ♦ הגדת אורחות חיים, לר' אהרן מלוניל

יין ישן ומשובח בקנקן חדש!

עם מי נסב השנה לסדר?

עם האדמו"ר מגור זצ"ל או אולי עם הרב נריה זצ"ל?

חדש!

ניתן לבקש אריזת מתנה ולשגר ישירות לידי יקיריך עם פתק ברכה בשמן

www.machon.oretzion.com | 08-8502822

ניתן להשיג בחנויות או בהוצאה: אור עציון ספרי איכות תורניים

גילוי דעת

להגיע ראשון עם תואר שני

במכללה האקדמית לחינוך
גבעת ושינגטון

תואר ראשון
בחינוך (B.Ed.)

להאמין

▶ תואר שני M.Ed.
בהוראת התנ"ך
מחקרו, פרשנותו וערכיו

בואו ללמוד עם מיטב המרצים בתכנית עדכנית, לגלות מחדש את השורשים של כולנו ולהצמיח מתוכם פירות של חכמה, אמונה וערכים לחיים.

ראש התכנית: פרופ' משה גרסיאל

להתאמן

▶ תואר שני M.Ed.
בחינוך גופני

הזינוק שלכם קדימה מתחיל בגבעת ושינגטון - הצטרפו לתכנית הדתית היחידה בארץ לתואר שני בחינוך גופני. תואר מתקדם. מכללה מתקדמת. תתקדמו! הרחבת ידע ומיומנויות והכשרה להוראה ולחונכות.

ראש התכנית: פרופ' יעקב קפלנסקי

לתכנית המלאה, כולל רשימת קורסים ומרצים, היכנסו לאתר המכללה:

www.washington.ac.il/michlala

במסלולים:

הגיל הרך, ביה"ס היסודי, ביה"ס העל-יסודי, חינוך גופני

ובהתמחויות:

תנ"ך, אנגלית, ספרות, חינוך מיוחד, מדעים*, מתמטיקה*, חינוך גופני

המכללה האקדמית לחינוך
גבעת ושינגטון
המסלול לתואר שני

שלוה 1
1-800-280-281
www.washington.ac.il/michlala